

Innspill fra Finans Norges til arbeidet med statsbudsjettet 2027 - augustkonferansen

Vi viser til Finans Norges innspill til regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2026 av 25.02.26, og NHOs innspill til regjeringskonferansen, som Finans Norge stiller seg bak.

Finans Norge vil i dette notatet kommentere noen forhold som ikke var kjent da vårt opprinnelige innspill ble skrevet, blant annet med bakgrunn i revidert nasjonalbudsjett.

I vårt innspill i februar la vi særlig vekt på at regjeringen i større grad bør innrette budsjettpolitikken slik at den understøtter pengepolitikken og prioriterer vekstfremmende tiltak med stor samfunnsøkonomisk gevinst. Selv om regjeringen i årets budsjett holder seg innenfor handlingsregelen, øker norsk økonomis oljeavhengighet stadig. Som det pekes på i nasjonalbudsjettet for 2026, vil utgiftsveksten overstige inntektsveksten allerede rundt 2030. I et slikt perspektiv er det avgjørende å prioritere tiltak som bidrar til økt konkurransekraft og effektivitetsgevinster i offentlig sektor.

Vi ønsker å peke på følgende konkrete saker til regjeringens videre arbeid med statsbudsjettet for 2027:

Nødvendig satsing på cybersikkerhet, økonomisk kriminalitet og antisvindelarbeid

- *Prioritere bekjempelse av økonomisk kriminalitet og svindel*

Bedrageri, dataangrep, hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet er et voksende samfunnsproblem. Ikke bare rammer det næringsliv, offentlige finanser og privatpersoner, men det bidrar til å finansiere alvorlig nasjonal og internasjonal kriminalitet. Sett opp mot de enorme samfunnsøkonomiske verdiene som tapes gjennom for eksempel registersvindel mot Skatteetaten og NAV, er det nødvendig å styrke innsatsfaktorene i arbeidet mot bedrageri. I ytterste konsekvens kan storskala bedrageri mot det norske samfunnet svekke tilliten til den tillitsbaserte norske modellen.

Det er igangsatt viktige initiativ som oppfølging av Stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet fra 2024.

Finansnæringen er blant annet spent på videre fremdrift, innretning og finansiering av det nylig opprettede tverrfaglige senteret mot økonomisk kriminalitet (Ø-krimsentret). Det er viktig at det settes av tilstrekkelig ressurser til dette arbeidet. Samtidig er det fremdeles behov for økte ressurser til politiet og påtalemyndigheten, med målrettet satsing på kompetanseutvikling. Det er viktig å ruste opp enheten for Finansiell etterretning i Økokrim. Samlet sett vil det kunne bidra til flere straffesaker, økning i inndratt utbytte og mer effektiv forebygging.

Tilstrekkelig ressurser til EU/EØS-arbeid

- *Det må bevilges tilstrekkelig ressurser til at EØS-avtalen kan følges opp på en god måte og i tråd med økt fokus på konkurransekraft og endret reguleringskultur i EU*

Det er positivt og viktig at regjeringen prioriterer å få ned etterslepet både på å innlemme EU-regelverk i EØS-avtalen og på å gjennomføre regelverket i norsk lov. Samtidig pågår det store og viktige initiativ i EU som vil ha stor betydning for Norge. En av EUs viktigste målsetting fremover er å styrke Europas konkurransekraft. Det er lagt frem ambisiøse initiativer som vil ha stor innvirkning på rammebetingelsene til norsk næringsliv. EU-kommisjonen har varslet en endring i reguleringskulturen, med økt fokus på forenkling og på hvordan regelverket implementeres og på etterlevelse. Dette vil gi både muligheter og utfordringer for Norge som EØS-land.

Det er viktig at det settes av tilstrekkelig ressurser i forvaltningen til å kunne være en aktiv og relevant del av utformingen av disse initiativene, og at endringene i reguleringskulturen også følges opp i Norge.

Vi har tidligere uttrykt bekymring for ressursituasjonen i Finansdepartementet på finansmarkedsområdet. Som departementet selv uttrykte i fagproposisjonen til statsbudsjettet, krever regelverksutviklingen på finansmarkedsområdet stadig mer ressurser.

Bidra til å forenkle bærekraftsrapportering for norske bedrifter

- *Brønnøysundregistrene bør få øremerkede midler til å utvikle en løsning for innsamling og videreformidling av digital, frivillig bærekraftsrapportering.*

I dag etterspørres bærekraftsinformasjon i mange ulike formater. Dette skaper unødvendig administrativt arbeid og øker kostnadene for virksomhetene. Samtidig vil nye regelverk og økt fokus på bærekraft forsterke behovet for strukturert og tilgjengelig informasjon.

Brønnøysundregistrene har allerede nødvendig infrastruktur og er utpekt som mottaker av lovpålagt bærekraftsrapportering. Det gjør dem godt egnet til også å håndtere frivillig rapportering. Muligheten for alle virksomheter til å rapportere bærekraftsinformasjon frivillig og direkte til Brønnøysundregistrene, i et standardisert format, vil kunne gi betydelige effektiviseringsgevinster for både rapporterende foretak og brukere av informasjonen. Brønnøysundregistrene anslår at løsningen vil ha en samfunnsøkonomisk nytteverdi på over 1,2 milliarder kroner, med en relativt begrenset investeringskostnad.

Finans Norge er kjent med at Brønnøysundregistrene er i ferd med å utarbeide en «proof of concept»-løsning for å kunne motta og videreformidle bærekraftsinformasjon etter EUs standard for frivillig bærekraftsrapportering. Finans Norge mener dette vil bygge opp under regjeringens forenklingsstrategi og regjeringens «Plan for Norge», der økt konkurransekraft ved lavere administrative kostnader for næringslivet trekkes frem, i tillegg til at det vil gjøre det mer attraktivt for næringslivet å følge regjeringens anbefaling om å benytte EUs standard for frivillig bærekraftsrapportering. Dette er et konkret og gjennomførbart tiltak som kan gi store forenklinger for næringslivet og samtidig styrke datagrunnlaget for den grønne omstillingen.

Finans Norge erfarer at det er sannsynlig at Brønnøysundregistrene vil få finansiering gjennom Medfinansieringsordningen. Det er avgjørende at Brønnøysundregistrene får tydeligere signaler om at dette arbeidet må prioriteres, og at det i statsbudsjettet for 2027 settes av tilstrekkelig ressurser til videreutvikling av løsningen.

Ytterligere satsing på klimaforebygging og -tilpasning

- *Bevilgningene til forebygging mot flom og skred må styrkes. Kommunene må settes bedre i stand til å håndtere overvann.*

Ekspertutvalget for klimatilpasning leverte sin rapport «Norge i hardt vær» i juni. Det er viktig at det i statsbudsjettet settes av ressurser til å følge opp anbefalingene fra utvalget.

Konsekvensene av klimaendringene blir stadig tydeligere, med hyppigere forekomster av store hendelser som flom og skred, samt kraftige og konsentrerte regnbyger. Forsikringsselskapene har utbetalt en samlet erstatning på 42,3 milliarder kroner (KPI-justert) for skader på bygninger og innbo som kan skyldes naturhendelser eller vær. Av disse erstatningene skyldes rundt halvparten vanninntrenging utenfra og stopp i avløp og tilbakeslag. Ettersom det er ventet mer og kraftigere nedbør i tiden fremover, vil dette kunne bli et enda større problem dersom ikke målrettede tiltak settes inn. Erstatningene for slike vannskader økte med over 2 milliarder kroner den siste femårsperioden, sammenlignet med den foregående.

Finans Norge og forsikringsnæringen har lenge vært en pådriver for at klimaforebyggingsarbeidet må styrkes. NVE har anslått et etterslep på forebygging på rundt 85 milliard kroner, og dagens bevilgning til forebygging på under 800 millioner kroner er langt fra tilstrekkelig. NVE har også påpekt utfordringer med å skaffe ressurser med riktig kompetanse. Det vil derfor være fornuftig å se på en opptrappingsplan for både finansiering og kompetanseheving i kommunene. Forebygging er nødvendig for å sikre trygge lokalsamfunn over hele landet, og samfunnsøkonomisk er det mer lønnsomt å forebygge enn å reparere skader etter at de har oppstått.